

با اسمه تعالی

سوالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۳/۸	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۶ مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			
ردیف			نمره سوالات (پاسخنامه دارد.)

(الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)

اشعار و عبارات زیر را به تصریف و روان امروزی بنویسید.
من قلا کردم.

۱	من ز جان و جان ز تن مستور نیست
۲	گفتند: این سرای باز کنیم.
۳	بی عمر زنده‌ام من و این بس عجب مدار
۴	بدو گفت مهتر به روی دزم که بر گوی تاز که دیدی ستم
۵	از سر بکش آن سپید معجز
۶	در و دیوار به هم ریخته‌شان / بر سرم می‌شکند
۷	چاه چونان ژرفی و پهناش، بی‌شرمیش ناباور
۸	صفد وار گوهر شناسان راز دهان جز به لؤلؤ نکردند باز
۹	به خدا سوگند با مردمی در آستانه خانه‌شان نکوشیدند جز که جامه خواری بر آنان پوشیدند.
۱۰	حسین بن منصور حلّاج به صحبت ابنای دنیا مشغول شد اما او را از آن تفاوت نبود.
۱۱	

(ب) معنی واژه (۱/۵ نمره)

در اشعار و عبارات زیر معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

۱۲	یکی از مردان <u>مُعَمَّر</u> دهکده با کودکان هم آواز گشته بود.
۱۳	تو قلب <u>فسرده زمینی</u>
۱۴	در دهن لاله مُشك، در دهن <u>نحل</u> نوش
۱۵	تا داروغه را گوییم در مسجد بخواب
۱۶	بهل <u>گر</u> بگیرند بیکارها
۱۷	قصد <u>رجم</u> آن مرد کرد.

(پ) درک مطلب (۴ نمره)

منظور از مصروع «هر که بی‌روزی است، روزش دیر شد» چیست؟

۱۸	منظور از مصروع «هر که بی‌روزی است، روزش دیر شد» چیست؟
۱۹	شاعر علت شکست جمشید شاه را در بیت زیر چه می‌داند؟
۲۰	«منی چون بپیوست با کردگار شکست اندر آورد و برگشت کار» مفهوم کلی بیت زیر را بنویسید.
	بریزند از دام جان تارها» «مهین مهرورزان که آزاده‌اند

ادامه پرسش‌ها در صفحه دوم

با سمه تعالی

سوالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۳/۸	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت حرداد سال ۱۳۹۶			مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	سوالات (پاسخنامه دارد.)	نمره	

۲۱	با توجه به بیت زیر فرد مست علت افتان و خیزان بودن خود را در چه می‌داند؟ گفت: «مستی، زان سبب افتان و خیزان می‌روی» گفت: «جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست»	۰/۵
۲۲	با توجه به عبارت زیر انسان چگونه می‌تواند کلید زندان خویش را در دست داشته باشد؟ «وقتی قومی به اسارت دشمن درآید و مغلوب بیگانه گردد، تا وقتی که زبان خویش را هم چنان حفظ کند هم چون کسی است که کلید زندان خویش را در دست داشته باشد.»	۰/۵
۲۳	در شعر «من وضو با تپش پنجره‌ها می‌گیرم»: الف) مقصود از «تپش پنجره» چیست? ب) در این شعر «پنجره» نشانگر چیست?	۰/۵
۲۴	عبارت «در کویر، خدا حضور دارد» به چه معناست؟	۰/۵
۲۵	با توجه به عبارت «ای حافظ، از گفته شورانگیز تو چنان آتشی بر دلم نشسته که سراپایی مرا در تب و تاب افکنده است.» گوته چه چیزی را سبب بی‌قراری خود می‌داند؟	۰/۵

ت) خود آزمایی (۳ نمره)

۲۶	کدام خصوصیت عشق از بیت زیر دریافت می‌شود؟ «توسونی کردم ندانستم همی کز کشیدن تنگ تر گردد کمند»	۰/۲۵
۲۷	معادل امروزی فعل «بشوریدند» در عبارت «اهل بازار نیز جمله بشوریدند» چیست؟	۰/۲۵
۲۸	در بیت «بگفتا گر خرامی در سرایش / بگفت اندازم این سر زیر پایش» کدام بخش حذف شده است؟	۰/۲۵
۲۹	بیت «با صد هزار جلوه برون آمدی که من / با صد هزار دیده تماشا کنم تو را » با کدام گزینه ارتباط معنی دارد؟ الف) گفتم ببینمش مگرم در استیاق ساکن شود بدیدم و مشتاق تر شدم ب) تا رفتنش ببینم و گفتنش بشنوم از پای تا به سر همه سمع و بصر شدم	۰/۲۵
۳۰	مقصود از «پرنده شاعر» در عبارت زیر چیست؟ «آری، این سکوت مرموز و هراس آمیز کویر است که در سایش بالهای این پرنده شاعر، سخن می‌گوید.»	۰/۲۵
۳۱	در شعر زیر منظور از «حدیث آشنا» چیست؟ «مرد نقال آن صدایش گرم، نایش گرم، و دمش، چونان حدیث آشنا یاش گرم»	۰/۵
۳۲	با توجه به بیت زیر «مشک سیاه» و «دُر ثمین» استعاره از چیست؟ در دهن لاله باد، ریخته و بیخته بیخته مشک سیاه، ریخته دُر ثمین	۰/۵
۳۳	در شعر «در جگر لیکن خاری / از ره این سفرم می‌شکند» عبارت کنایی «خار در جگر شکستن» به چه معناست؟ نوع توصیف را در هر یک از نمونه‌های زیر مشخص کنید.	۰/۲۵
۳۴	الف) پیش از تو آب معنی دریا شدن نداشت شب مانده بود و جرأت فردا شدن نداشت ب) نهر فرات در دل سیاهی، از میان نخلستان‌های انبوه می‌گذشت، صدای غمگینش در میان نخل‌ها می‌پیچید.	۰/۵

ادامه پرسش‌ها در صفحه سوم

با اسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	زبان فارسی	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه
دوره پیش‌دانشگاهی	۱۳۹۶/۳/۸	تاریخ امتحان:	۱۳۹۶	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۶ مرکز سنجش آموزش و پرورش			http://aee.medu.ir	
ردیف	ردیف	سوالات	(پاسخ‌نامه دارد.)	
نمره				

ث) تاریخ ادبیات و در آمدها: (۵/۱۱۰)

درست یا نادرست بودن جمله‌های زیر را مشخص کنید.

الف) کتاب قابوسنامه در زمرة قصه‌های عامیانه قرار دارد.

ب) مطلوب‌ترین شکل ترجمه آن است که هیچ بخشی از صورت و معنی از میان نزود.

ج) تنها اثر منثور عطار منطق الطیر نام دارد.

۰/۷۵

۲۵

۰/۲۵

۲۶

۰/۲۵

۲۷

۰/۲۵

۲۸

ج) آرایه‌های ادبی و نکات بلاغی (۲/۱۱۰)

۰/۷۵

۳۹

در جدول زیر، هریک از نمونه‌های ستون «الف» مربوط به کدام آرایه در ستون «ب» است؟ (در ستون «ب» یک مورد اضافی است).

«ب»	«الف»
تشییه	۱) وز سُم اسب سیاه، لؤلؤ تر ریخته
تناقض	۲) تو مشت درشت روزگاری
کنایه	۳) کان گمند شصت خم خویش بگشاید
استعاره	

۰/۲۵

۴۰

در شعر «کار ما شاید این است / که میان گل نیلوفر و قرن / بی آواز حقیقت بدوبیم « گل نیلوفر » نماد چیست؟

۰/۵

۴۱

هر یک از واژه‌های مشخص شده در بیت زیر کدام پایه تشییه را نشان می‌دهد؟

« چون عقده‌ای به بعض فرو بود حرف عشق / این عقده تا همیشه سرِ وا شدن نداشت «

۰/۲۵

۴۲

در عبارت « بس که خونش رفته بود از تن » ضمیر متصل « ش » چه نقشی دارد؟

۰/۲۵

۴۳

در کدام یک از موارد زیر آرایه « حس آمیزی » به کار رفته است؟

الف) سخن او را شنیدم که با مهر و نرمی می‌گفت.

ب) آفتاب رنگ رفته و زردی طالع بود.

ادامه پرسش‌ها در صفحه چهارم

باشه تعالی

ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته ها	سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی
تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۳/۸	دوره پیش‌دانشگاهی	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۶ http://aee.medu.ir		
نمره	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد.)	ردیف

	ج) شعر حفظی (۲ نمره)	
۰/۵	ایيات زیر را کامل کنید.	۴۴
۰/۵	الف) گفت: «از بَهْرِ غَرامَت بِيرون کنم» گفت: «پوسیده است، جز نقشی ز نیست» ب) نگران با من استاده سحر / می‌خواهد از من / کز مبارک دم او آورم این قوم را/ بلکه خبر.	۴۵
۰/۵	وازگان به هم ریخته، مصرعی از یک بیت است آن را مرتب کنید. (برین - زمی - گشته - بهشت - ز اردیبهشت)	۴۶
۰/۵	بیت زیر را کامل کنید.	بر گل تر عندلیب گنج فریدون زده است
۲۰	موفق و سربلند باشد	

کلیه ورشه ها		راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی
تاریخ امتحان	ساعت شروع : ۸ صبح	دوره پیش‌دانشگاهی
نمره	راهنمای تصحیح	ردیف
۱۳۹۶/۳/۸	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نویت خرداد ماه سال ۱۳۹۶	راهنمای تصحیح
http://aee.medu.ir		
۶	(الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶نمره) در تصحیح اوراق نظر همکاران محترم ، صائب است. من کلک زدم . (۰/۲۵) درس ۱۳۳-ص ۲۶	۱
	تن از جان آگاهی دارد و جان تن را درک می کند هیچ یک از دیگری پوشیده نیست . (۰/۵) درس ۱-ص ۳	۲
	گفتند: این خانه را خراب کنیم . (۰/۵) درس ۵۷-ص ۱۳	۳
	من بدون عمر (معشوق) زنده ام (۰/۲۵) و از این موضوع تعجب نکن . (۰/۲۵) درس ۳۴-ص ۷	۴
	ضحاک با خشم به او (کاوه دادخواه) گفت (۰/۲۵) بگو تا از چه کسی ستم دیده ای . (۰/۲۵) درس ۱۷-ص ۳	۵
	روسربی سفید (برف) را از سر خود (روی قله) بردار . (۰/۵) درس ۸۳-ص ۱۹	۶
	او ضاع نا بسامان جامعه من را ناراحت می کند (۰/۵) درس ۱۰۵-ص ۲۳	۷
	چاهی که بی شرمی آن مثل عمق و پهناش باور گردنی نیست . (۰/۵) درس ۱۱۲-ص ۲۴	۸
	افراد سخن شناس مانند صدف (۰/۲۵) فقط برای گفتن سخنان با ارزش مانند مروارید (۰/۲۵) دهانشان را باز می کنند. درس ۶۶-ص ۱۵	۹
	به خدا قسم با هیچ مردمی جلو خانه شان نجنگیدند (۰/۵) مگر اینکه آنان را (مردم) را خوار گردند (به خواری کشاندند) . (۰/۲۵) درس ۹۴-ص ۲۱	۱۰
	حسین بن منصور حلّاج با مردم در آمیخته بود (۰/۵) ولی در حالات او تغییری حاصل نشد . (۰/۲۵). درس ۷۰-ص ۱۶	۱۱
۱/۵	(ب) معنی واژه (۵/۵نمره) (برای هر واژه یک معنی کافی است). سالخورده (۰/۲۵) ص ۱۴۲	۱۲
	یخ زده - منجمد (۰/۲۵) ص ۸۲	۱۳
	زنبور عسل (۰/۲۵) ص ۷۹	۱۴
	نگهبان (۰/۲۵) ص ۷۴	۱۵
	بگذار - رها کن (۰/۲۵) ص ۴۶	۱۶
	سنگ زدن (۰/۲۵) ص ۲۶	۱۷
	«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوام»	

با اسمه تعالی

کلیه رشته ها		راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی	
نمره	راهنمای تصحیح	ردیف	
۱۳۹۶ / ۳ / ۸	ساعت شروع : ۸ صبح	دوره پیش‌دانشگاهی	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۶		
۴	<p>ب) درگ مطلب (۴ نمره) (به پاسخهای مشابه نمره تعلق می‌گیرد).</p> <p>هر کس از عشق بی بهره باشد. (۰/۲۵) روزگارش تباہ و بیهوده می‌شود. (۰/۲۵)</p> <p>غورو و خود خواهی در برابر خدا . (۰/۵)</p> <p>عاشقان تعلقات و وابستگی های مادی را از خود دور می‌کنند. (۰/۵)</p> <p>فاسد بودن جامعه (۰/۵)</p> <p>در صورتی که زبان ملی خود را حفظ کند. (۰/۵)</p> <p>الف) هجوم روشنایی به درون بر اثر باز شدن پنجه (۰/۲۵) ب) نشانگر احساس و ارتباط است. (۰/۲۵) ص ۱۲۱</p> <p>در کویر معنویت وجود دارد. (یا هر مفهوم مشابه دیگر) (۰/۵)</p> <p>گفتة سور انگیز حافظ یا شعر حافظ (۰/۵)</p>	۱۸	
۳	<p>ت) خودآزمایی (۳ نمره) (به پاسخهای مشابه نمره تعلق می‌گیرد).</p> <p>سرکشی عشق (۰/۲۵)</p> <p>اعتراض کردند یا حمله کردند (۰/۲۵)</p> <p>چه می کنی؟ (۰/۲۵)</p> <p>گزینه (ب) تا رفتنش ببینم و گفتنش بشنوم از پای تا به سر همه سمع و بصر شدم (۰/۲۵) ص ۳۲</p> <p>خيال (۰/۲۵)</p> <p>قصه و روایت های شاهنامه (۰/۵)</p> <p>مشک سیاه (سیاهی درون لاله) (۰/۲۵) ص ۸۰</p> <p>رنج کشیدن یا آزار دیدن (۰/۲۵) ص ۱۰۶</p> <p>الف) توصیف نمادین (۰/۲۵) ص ۱۲۵</p>	۲۶	
۱/۵	<p>ث) تاریخ ادبیات و درآمدها (۵/۱ نمره)</p> <p>الف) نادرست (۰/۲۵) ص ۶۹ ج) نادرست (۰/۲۵) ص ۹۳ ب) درست (۰/۲۵) ص ۱۲۹</p> <p>زمستان (۰/۲۵) ص ۱۰۷</p> <p>سهراب سپهری (۰/۲۵) ص ۱۱۹</p> <p>قصه های دوشنبه (۰/۲۵) ص ۱۳۸</p>	۲۵	

با سمه تعالی

کلیه رشته ها		راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی	
نمره	ردیف	راهنمای تصحیح	
۱۳۹۶ / ۳ / ۸	ساعت شروع : ۸ صبح	دوره پیش‌دانشگاهی	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۶			مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir
«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم»			
۲	۳۹	ج) آرایه های ادبی و نکات بلاغی (۲ نمره)	
	۴۰	۱- استعاره (۰/۲۵) ۲- تشییه (۰/۲۵)	
	۴۱	نماد و رمز عرفان (۰/۲۵) ص ۱۲۳	
	۴۲	حرف عشق: مشبه (۰/۲۵) عقده: مشبه به (۰/۲۵) ص ۱۲۶	
	۴۳	مضاف الیه (۰/۲۵) ص ۱۱۳	
		گزینه (الف) سخن او را شنیدم که با مهر و نرمی می گفت. (۰/۲۵) ص ۱۴۰	
۲	۴۴	ج) شعر حفظی	
	۴۵	الف) جامه ات (۰/۲۵) - پود و تار (۰/۲۵)	
	۴۶	ب) صبح (۰/۲۵) - به جان باخته (۰/۲۵)	
		زمی زارد بیهشت گشته بهشت برین (۰/۵)	
		لشکر چین در بهار، خیمه به هامون زده است (۰/۵)	
۲۰		با سپاس از زحمات همکاران ارجمند	